
Henryków, st. 15, gm. Ziębice, woj. dolnośląskie, AZP 90-28/107

Informator Archeologiczny : badania 33, 6

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Grodzisko Dolne, st. 22, gm. *loco*, woj. podkarpackie, AZP 101-81/6 – patrz: środkowa, młodsza i późna epoka brązu

HENRYKÓW, st. 15, gm. Ziębice, woj. dolnośląskie, AZP 90-28/107

- obozowisko kultury graweckiej (paleolit górny)
- osadnictwo kultury pucharów lejkowatych (neolit)

Badania wykopaliskowe górnopaleolitycznego stanowiska Henryków 15 zostały przeprowadzone w sierpniu 1999 roku przez dr. Tomasza Płonkę i mgr. Andrzeja Wiśniewskiego (autorzy sprawozdania, Katedra Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego). Stanowiły kontynuację prac podjętych dwa lata wcześniej. Prace skupiły się w obrębie wykopu III/98 oraz przylegającego od północy sondażu VI/99 (35 m²).

Zabytki paleolityczne wystąpiły w horyzoncie V, który tworzyły pyły z udziałem piasków. Horyzont V zalegał na rezyduach moreny oraz podłożu skalistym budującym trzon wzniesienia, na szczycie którego znajduje się stanowisko. Zabytki w mniejszej liczbie odkryto również w wyżej położonym horyzoncie IV, który był zbudowany z lessów. Wyższe partie profilu stanowiska tworzyły kolejne poziomy lessu (horyzonty III i II) oraz rozwinięta na nich współczesna gleba. W horyzoncie III, w jego spągu, odkryto także pojedyncze artefakty krzemienne, które przynależą do niższych horyzontów. W lessie tworzącym horyzont III zarysowały się jamy związane z osadnictwem kultury pucharów lejkowatych. Na podstawie ustaleń chronostratygraficznych wiek zabytków znalezionych w horyzontach V-III można korelować ze schyłkiem 3. stadium chronologii tlenowej (około 30 tys. lat p.n.e.).

Z eksploracji warstw V-III w obu wykopach pochodzi 441 paleolitycznych wyrobów krzemiennych, 2 krzemienne okruchy termiczne, 2 tłuczki kamienne oraz 23 otoczaki kamienne, noszące pojedyncze ślady obtłuczeń. Zbiór ten uzupełniają liczne, drobne fragmenty kryształów górskich. Wyroby tworzyły dwa skupienia. W poziomie IV odkryto również fragment trzonu kości silnie naruszonej procesami wietrzeniowymi. Wśród artefaktów wystąpiło m.in. 7 rdzeni oraz 26 narzędzi retuszowanych (drapacze, rylce, formy tylcowe, narzędzia kombinowane, odłupki i wióry oraz okruch retuszowany).

W nawarstwieniach poziomu I i II w rejonie wykopów, a także z powierzchni stanowiska pochodzi 306 wyrobów krzemiennych, których większość bez wątpienia stanowi część zespołu z horyzontów V-III. Do najciekawszych zabytków należy ostrze liściowate.

Odkryte wyroby reprezentują starszą fazę kompleksu graweckiego. Przemawia za tym skład narzędzi krzemiennych. Pod względem funkcjonalnym stanowisko Henryków 15 stanowi pozostałości krótkoczasowego obozu postojowego łowców, eksploatujących teren Wzgórz Strzelińsko-Niemczańskich, w tym dolinę rzeki Oławy. W obrębie struktury osadniczej odnawiano wyposażenie łowieckie, o czym świadczą liczne odłupki oraz drobne łuski. Pojedyncze kości i stosunkowo liczne narzędzia karzą się domyślać, że w miejscu tym prowadzono jeszcze inną aktywność (np. przygotowanie żywności).

Badania będą kontynuowane w następnych sezonach.

Jordanowo, st. 12, gm. Świebodzin, woj. lubuskie, AZP 53-14/47 – patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

Kolonia Chabielice, st. 11, gm. Szewców, woj. łódzkie – patrz: wczesna epoka żelaza

KRAKÓW, ul. Księcia Józefa, gm. *loco*, woj. małopolskie, AZP 102-56/44

- pracownie krzemieniarskie z okresu środkowego paleolitu